

Tillæg nr. 2 til miljøgodkendelse

Udvidelse af kvægproduktion

Sommervej 12, 6760 Ribe

8.12.2017

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 17/16641

Sagsansvarlig: Anli

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
GODKENDELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
Vilkår for husdyrbrugets anlæg.....	6
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
RETSBESKYTTELSE.....	8
MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG OG AREALER.....	8
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE OG VURDERING AF ANSØGNINGEN.....	11
Husdyrbrugets beliggenhed.....	12
Dispensation for afstandskrav til naboskel og offentlig vej.....	13
Dyreholdets størrelse	15
Driftsbygninger.....	16
Foder	19
Gødningsproduktion	19
Energi- og vandforbrug.....	19
Råvarer og hjælpestoffer	20
Affald	20
Spildevand/restvand	21
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	21
Lugt	21
Støj og transport	22
Støv, fluer og skadedyr	23
Lys.....	23
Driftsforstyrrelser og uheld	24
Landskab og kulturmiljø.....	25
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – NATURMÆSSIGE FORHOLD.....	29
Ammoniakupåvirkning af naturområder.....	29
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	34
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	35
OPHØR	38
HØRING	38
SAMLET VURDERING	38
BILAG 1	39
BILAG 2	45

Indledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Sommervej 12, 6760 Ribe i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår.

Da det drejer sig om en væsentlig udvidelse af dyreholdet har ansøgningen om miljøgodkendelse været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital Miljø-Administration (www.dma.mst.dk) den 4. oktober 2017 til 18. oktober 2017.

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 9. november 2017 til den 7. december 2017. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Godkendelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Sommervej 12, 6760 Ribe kan udvides som ansøgt.

Godkendelsen omfatter

- En udvidelse af dyreholdet fra 220 køer, 100 opdræt (6-27 mdr.), 53 småkalve (0-6 mdr.) og 110 tyrekalve (40-55 kg) til 406 køer, 100 opdræt (24-27 mdr.) 15 småkalve (0-1 mdr.) og 203 tyrekalve (40-55 kg). Dette svarer til en udvidelse fra 372,3 dyreenheder til 638,3 dyreenheder.
- Etablering af 1.200 m² stald samt drivgang mellem ny stald og eksisterende stald.
- Ændring af maskinhus til stald.
- Ændring af lade/stald til stald.
- Etablering af 5.000 m³ ekstern gyllebeholder, som placeres på matr. 21a Kalvslund By.

Godkendelsen meddeles efter § 12 stk. 3 i lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug¹, idet Esbjerg Kommune vurderer at:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet

Samtidig meddeles dispensation til placering af gyllebeholderen 15 m fra naboskel samt dispensation til ændring af eksisterende maskinhus til stald, som er placeret 12 m fra offentlig vej. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og driftsoplysninger

Godkendelsen gives til husdyrbruget beliggende Sommervej 12, 6760 Ribe, matrikel nr. 20 c m.fl. Kalvslund By. Ejendomsnummeret er 5610314178. Bedriftens CVR nr. er 35933085 og CHR nr. er 44981. Husdyrbruget ejes og drives af Michael Hansen, Sommervej 12, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 100349. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug opfyldes.

Denne miljøgodkendelse er et tillæg til eksisterende miljøgodkendelse meddelt af Esbjerg Kommune i september 2010. Vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse,

¹ Det bemærkes, at der er trådt ny lov om husdyrregulering i kraft pr. 1. august 2017. De dele af lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016, der ikke er ophævet med lov nr. 204 af 28. februar 2017 (ny husdyrregulering), gælder stadig for ansøgninger, der er indsendt inden 1. august 2017.

som ikke ophæves ved dette tillæg, er fortsat gældende for hele bedriften. De vilkår i den eksisterende miljøgodkendelse, som fortsat er gældende fremgår af bilag 1.

Der stilles følgende vilkår til hhv. husdyrbrugets anlæg, husdyrbrugets arealer, samt generelle vilkår for husdyrbruget.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. Vilkår 1, 2, 3, 4, 5, 6, 13, 14, 16, 17, 23, 24, 25, 33, 34, 36, 39 og 47 i miljøgodkendelsen fra september 2010 ophæves.
2. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal årsdyr	Antal producerede dyr	DE
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	220		309,32
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	56		78,74
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time.	50		70,30
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads, fast gulv med skraber og ajleafløb	80		112,48
Kvier/stude tung race (24-27 mdr.), Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time.	100		62,05
Småkalve tung race (0-1 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	15		3,43
Tyrekalve tung race (40-55 kg), Dybstrøelse (hele arealet)		203	1,99
I alt			638,3

3. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 638,3 dyreenheder.

Energi- og vandforbrug

4. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Affald

5. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
6. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ammoniakfordampning

7. I den nye kostald, (bygning 26) (jf. kort 3a) skal der etableres dybstrøelse, lang ædeplads. I gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i stalden. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer. Enhver form for driftsstop af skraberens skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens er drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.
8. I bygning 1 (maskinhus der ombygges til stald) (jf. kort 3a) skal der etableres dybstrøelsesstald med kort ædeplads eller dybstrøelse (hele arealet).
9. I eksisterende ældre stalde der ombygges (bygning 3+4+6+9) (jf. kort 3a) skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber. Gulv støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1 % mod gulvmidte. Gulvet skal være udført med ajlefløb og lysningsarealet til ajlefløb må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnittet. Der skal foretages skrabninger hver 2. time og skraberens skal være forsynet med timer. Tværgange som ikke skrabes automatisk skal hver dag rengøres manuelt 2-3 gange. Enhver form for driftsstop af skraberens skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Logbog, servicefaktura eller lignende der dokumenterer, at skraberens/robotskraberens er drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen.

Spildevand

10. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye kostald (bygning 26), ombygget maskinhus (bygning 1), skal indsendes til Esbjerg Kommune. Med afløb menes både afløb for flydende husdyrgødning og vand. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
11. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Støv

12. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Landskabelige værdier

13. Der skal omkring gyllebeholderen etableres et mindst 5-rækket læhegn hegn, og det eksisterende læhegn skal bevares. I fornødent omfang ved genplantning. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende træer og buske. Plantningen udføres i overensstemmelse med kort 4b.

14. Gyllebeholderen skal fjernes når den ikke længere er i drift. Esbjerg Kommune sørger for, at vilkåret bliver tinglyst på ejendommen i forbindelse med byggesagsbehandlingen.
15. Der skal syd for den ny stald etableres et 3-rækkers læhegn. Beplantningen skal bestå af hjemmehørende træer og buske. Plantningen udføres i overensstemmelse med kort 4a.

Udnyttelse og bortfald

Ifølge lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug bortfalder godkendelsen, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år efter, at godkendelsen er meddelt.

Den 1. august 2017 er der trådt en ny husdyrregulering i kraft. Af overgangsreglerne i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (BEK nr. 916 af 23.6.2017) fremgår det, at en godkendelse meddelt efter §12 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter godkendelsen er meddelt. Det vil sige, at der reelt set er 6 år til at udnytte godkendelsen. Med udnyttet menes, at byggeriet faktisk er afsluttet.

Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet. Udnyttelse anses her for at foreligge, når de godkendte bygningsmæssige ændringer, udvidelser eller etableringer er gennemført.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse foreligger, når der har været en produktion svarende til mindst 25 procent af det godkendte.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug § 40 stk. 2, hvis der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik, der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, hvis forureningen medfører skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller hvis forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsen.

Meddelelsespligt – anlæg og arealer

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til det ansøgte dyrehold, staldanlæg og udbringningsarealer. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune.

Udgifterne til tinglysning skal dækkes af ejendommens ejer. Afgiften er for tiden kr. 1.660 (okt. 2017). Når Esbjerg Kommune anmoder tinglysningskontoret om at foretage tinglysning, vil ansøger modtage et girokort, der bedes anvendt til betaling af tinglysningen.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 9. december 2017 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. husdyrlovens § 76 stk. 1. Klageberettigede er ansøgeren, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret, jf. husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

En klage skal indgives via Klageportalen. Klageportalen ligger på www.borger.dk og på www.virk.dk, hvor man logger sig på, f.eks. med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen. Klagefristen udløber den 8. januar 2018 kl. 23:59.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt, jf. husdyrlovens § 90.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller

3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøgodkendelsen er blandt andet givet på vilkår, der regulerer de landskabelige værdier (vilkår nr. 13). Derfor kan du jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, først udnytte godkendelsen efter klagefristens udløb.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning, således at godkendelsen først kan udnyttes når Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet endelig afgørelse i sagen. Det vil være Miljø – og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Sommervej 12, 6760 Ribe har søgt om at udvide dyreholdet. Denne miljøtekniske beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt, danner baggrund for miljøgodkendelsen og indeholder en vurdering af de miljøpåvirkninger, som udvidelse og drift af husdyrbruget giver anledning til.

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourcerforbrug.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse og vejledning². Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til de anlægsnære påvirkninger (lugt, støj mm), dels i forhold til de naturmæssige forhold.

Beskrivelse og vurdering af ansøgningen

Michael Hansen søger tillæg til miljøgodkendelse, da han ønsker at udvide sin kvægbesætning på Sommervej 12. Besætningen udvides fra 220 køer, 100 kvier (6-27 mdr.), 53 småkalve (0-6 mdr.) og 110 tyrekalve (40-55 kg) til 406 køer, 100 kvier (24-27 mdr.), 15 småkalve (0-1 mdr.) og 203 tyrekalve (40-55 kg) svarende til en udvidelse fra 372,34 dyreenheder (DE) til 638,31 DE.

I forbindelse med udvidelsen etableres en ny stald på ca. 20 x 60 m, eksisterende maskinhus benyttes til stald og eksisterende ældre stalde renoveres og benyttes til køer og kvier i fremtiden.

Herudover etableres en ny ekstern gyllebeholder på 5.000 m³, beliggende 15 m fra naboskel og vej. Der søges om dispensation fra afstand til naboskel.

Udvidelsen sker i etaper. Etablering af ny stald forventes påbegyndt indenfor 2 år. Udvidelsen af dyreholdet sker formodentlig ved tillæg af egne dyr og kan strække sig over 5 år. Eksisterende ældre stalde ombygges efterhånden som behovet for plads til dyrene opstår. Ekstern gyllebeholder opføres ligeledes først når behovet for den ekstra kapacitet opstår.

På ejendommen er hovedsageligt køer, hovedparten af opdrættet er udliciteret.

På vegne af ansøger har Sagro den 4. juli 2017 indsendt ansøgning om miljøgodkendelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været mailkorrespondance med ansøgers konsulent. Ansøgningsskema (nr. 100349 version 1) og fiktiv skema (nr. 99720 version 1) er indsendt den 5. juli 2017.

Tidligere godkendelser

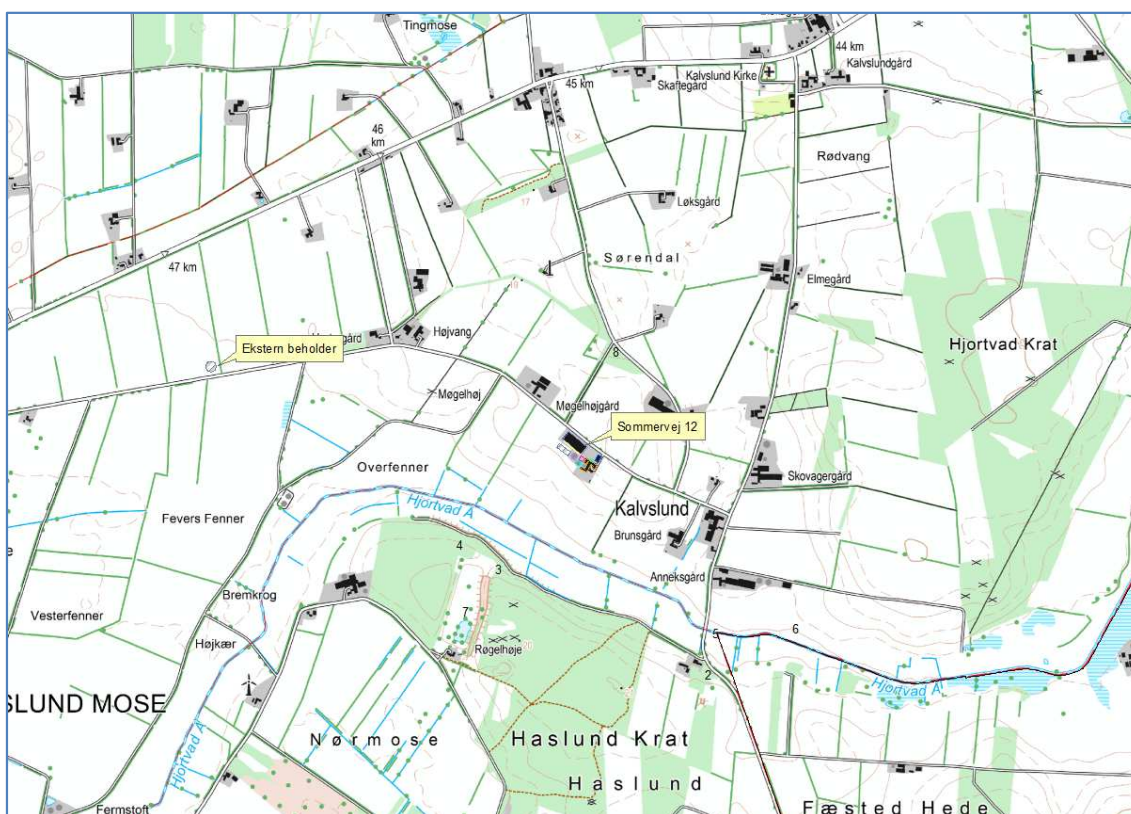
² Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016) med senere ændringer; bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017); Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (nr. 865 af 23.06.2017) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Esbjerg Kommune har i september 2010 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrproduktionen fra 262,5 DE til 459,8 DE (beregnet efter daværende omregningsfaktor). Den 18. august 2014 har Esbjerg Kommune meddelt accept til skift i dyretype. Esbjerg kommune har i oktober 2015 meddelt et tillæg vedr. ændring af udbringningsarealer til miljøgodkendelsen fra september 2010. Nærværende miljøgodkendelse meddeles således som tillæg nr. 2 til denne miljøgodkendelsen fra september 2010.

Af § 26 i husdyrloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget siden 1. januar 2007, dog højst over en 8 årig periode. I ansøgningen om udvidelse er nudrift således angivet til 275,8 DE, således at alle beregninger og vurderinger af miljøforhold medtager alle udvidelser siden januar 2009.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "33-020-010 Landområde syd for Kalvslund" i Esbjerg Kommuneplan 2014-2026. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, pelsdyravl og lignende. Overflødige landbrugsbygninger kan bruges til andet erhvervsformål af håndværksmæssig karakter uden behov for større udbygning. Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 4,6 m fra eksisterende byzoneområde (Kærbøl By) og ca. 5,1 km fra Ribe.

Nærmeste nabo er Sommervej 11 beliggende ca. 186 m fra husdyrbruget. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Sørendalsvej 19, som ligger ca. 390 m fra husdyrbruget.

Afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel 1. Afstanden er målt fra nybyggeri, hvis ikke andet er angivet.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	186 m	Målt fra nærmeste stald (eksisterende kostald)	50 m
Lokalplanområde	4,6 km	Kærbøl By	50 m
Byzoneområder	4,6 km	Kærbøl By	50 m
Sommerhusområde	>50 m		50 m
Naboskel	15 m	Naboskel øst for ekstern gyllebeholder	30 m
Beboelse på samme ejendom	0 m	Eksisterende stald der ombygges til køer er beliggende op ad stuehuset, ny stald er beliggende >15 m fra stuehus	15 m
Levnedsvirkosomhed	>25 m		25 m
Almen vandindvindingsanlæg	>50 m		50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	11 m	Fra eksisterende ældre staldbygninger der ombygges til køer. 137 m fra ny stald til vandboring.	25 m
Vandløb	260 m	Fra ny stald til grøft mod syd	15 m
Dræn	>15 m		15 m
Sø	790 m		15 m
Offentlig vej	15 m	Fra ny gyllebeholder. 12 m fra eksisterende maskinhus der fremover benyttes til kostald.	15 m
Naturområde omfattet af §7 i husdyrloven	>10 m		10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

- § 6: Afstande til nabobeboelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde samt områder i landzone der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål.
- § 7: Forbudszone for etablering, udvidelse eller ændring indenfor 10 m fra nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper.
- § 8: Afstandskrav til vandløb, vandindvindinger, privat fællesvej, levnedsmidlevirkosomhed og egen beboelse.

Husdyrbruget ligger endvidere mere end 300 m fra en beboelsesbygning uden landbrugspligt, der ligger i samlet bebyggelse, eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til bolig- og erhvervsformål/offentlige formål. Dermed er husdyrbruget ikke omfattet af husdyrlovens § 20, der skal sikre at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget er placeret mindre end 300 m fra de nævnte områder.

Dispensation for afstandskrav til naboskel og offentlig vej.

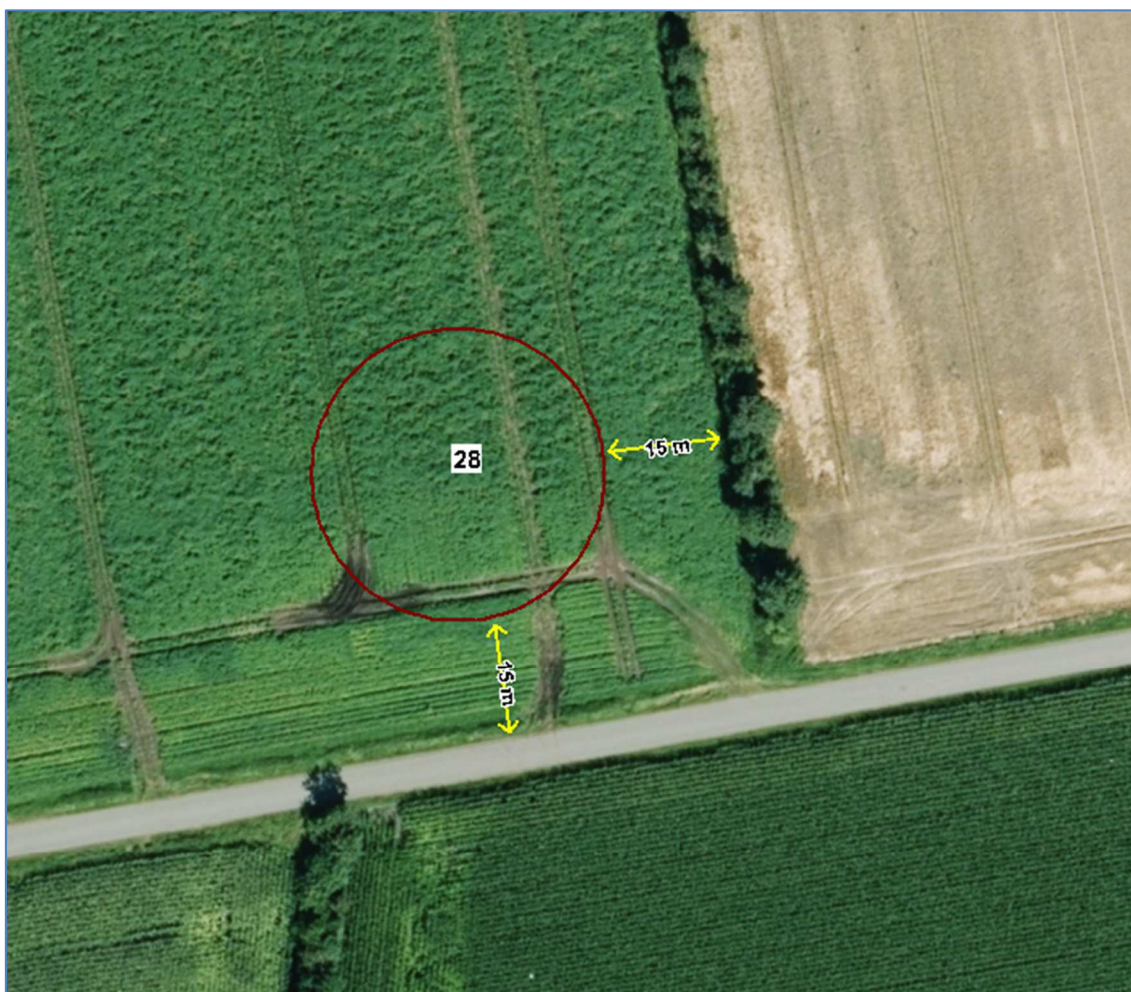
Eksisterende lovligt opførte maskinhus, der fremover skal benyttes til stald, er placeret ca. 12 m til offentlig vej. Da bygningen ændrer anvendelse, skal der søges om dispensation fra husdyrlovens afstandskrav på 15 m til vej.

Bygningen er eksisterende, så der ændres ikke på de fysiske forhold vedrørende placering eller udseende. At bygningen ændrer anvendelse vil ikke påvirke oversigtsforholdene for Sommervej, og dermed ikke medføre nogen væsentlig risiko for gener af vejdriften. Derfor vurderer Esbjerg Kommune, at den ændrede anvendelse ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til offentlig vej, jf. § 9 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

I forbindelse med udvidelsen bygges bl.a. en ny gyllebeholder på 5.000 m³. Beholderen har en forventet diameter på maksimalt 40 m og en elementhøjde på 3 m over terræn. Beholderen ønskes benyttet til opbevaring af afgasset husdyrgødning, som leveres fra biogasselskab.

Gyllebeholderen ønskes placeret 15 m fra naboskel ud mod åben mark til matrikel 18 i Kalvslund By, Kalvslund. Med den ansøgte placering af gyllebeholderen kan husdyrlovens afstandskrav på 30 m til naboskel ikke overholdes, og derfor er der søgt om dispensation fra afstandskravet.

Beholderen opføres i hjørne af marken tæt ved eksisterende læhegn, der derved afskærmer beholderen mod øst. Der er alene åben mark på den anden side af naboskel (se kort 2).

Kort 2: Placering af gyllebeholder i det åbne land

Matriklen hvorpå gyllebeholderen ønskes opført er udlagt til råstofinteresseområde for sand, grus og sten i Råstofplan 2016. Derfor har placeringen af gyllebeholderen været sendt til udtalelse hos Region Syd. Regionen har udtalt følgende: "Den foreslåede placering af gylletanken er imidlertid i et hjørne af interesseområdet der her afgrænses af dels en vej og af matrikelskel. Den råstofressource der vil blive beslaglagt ved etablering af gylletanken, vurderes derfor at være begrænset.

Såfremt der ikke kan findes en hensigtsmæssig placering af tanken på samme ejendom, men uden for råstofplanens grave- og interesseområder, er det regionens vurdering, at den viste placering er acceptabel."

Gyllebeholderen ønskes placeret i det åbne land, nær udbringningsarealerne. Ved en placering på nogle af ejendommens andre arealer, vil beholderen blive placeret tættere på vandløb, og der findes ikke læhegn omkring disse marker.

Ved den ønskede placering af gyllebeholderen beslaglægges mindst muligt af råstofinteresseområdet.

På baggrund af ovenstående beskrivelse og de stillede vilkår vurderer Esbjerg Kommune, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til naboskel, jf. § 9 stk. 3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Dyreholdets størrelse

Det nuværende og fremtidige dyrehold fremgår af tabel 2.

Dyreart	Nudrift 2009		Nudrift 2017		Fremtidig	
	Antal	DE	Antal	DE	Antal	DE
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	189	265,74	220	309,32	220	309,32
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	0	0	0	0	16	78,74
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Dybstrøelse, kort ædeplads	0	0	0	0	40	56,24
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	0	0	0	0	50	70,30
Malkeko (10.412 kg EKM), tung race, Dybstrøelse, lang ædeplads, fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	0	0	0	80	112,48
Kvier/stude tung race (26-28 mdr.), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	8	5,16	100	47,62	0	0
Kvier/stude tung race (24-27 mdr.), Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time	0	0	0	0	100	62,05
Småkalv, tung race (0-3 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	20	4,90	53*	14,32	0	0
Småkalv, tung race (0-1 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0	0	0	0	15	3,43
Tyrekalv, tung race (40-55 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	0	0	110	1,08	203	1,99
I alt		275,8		372,3		638,3

Tabel 2: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (1324 af 15.11.2016).

*Småkalve (0-6 mdr.)

Den nuværende tilladte produktion på ejendommen svarer til 220 malkekøer, tung race, 100 opdræt, tung race (6-27 mdr.), 53 småkalve, tung race (0-6 mdr.) og 110 tyrekalve (40-55 kg) jf. Esbjerg Kommunes afgørelse om skift i dyretype med-delt den 18. august 2014.

Besætningslisten i det centrale husdyrregister (CHR) viser et dyrehold på 249 køer, 76 kvier og 9 handyr. Besætningslisten angiver hvilke dyr der på udtrækstidspunktet den 11. oktober 2017 er registreret.

En eventuel produktionsfremgang vil kunne lovliggøres med nærværende ansøgning om miljøgodkendelsen til en produktion på 638,3 dyreenheder.

Der stilles vilkår til husdyrbrugets maksimale produktion og til i hvilket omfang produktionen kan tillades af variere.

Driftsbygninger

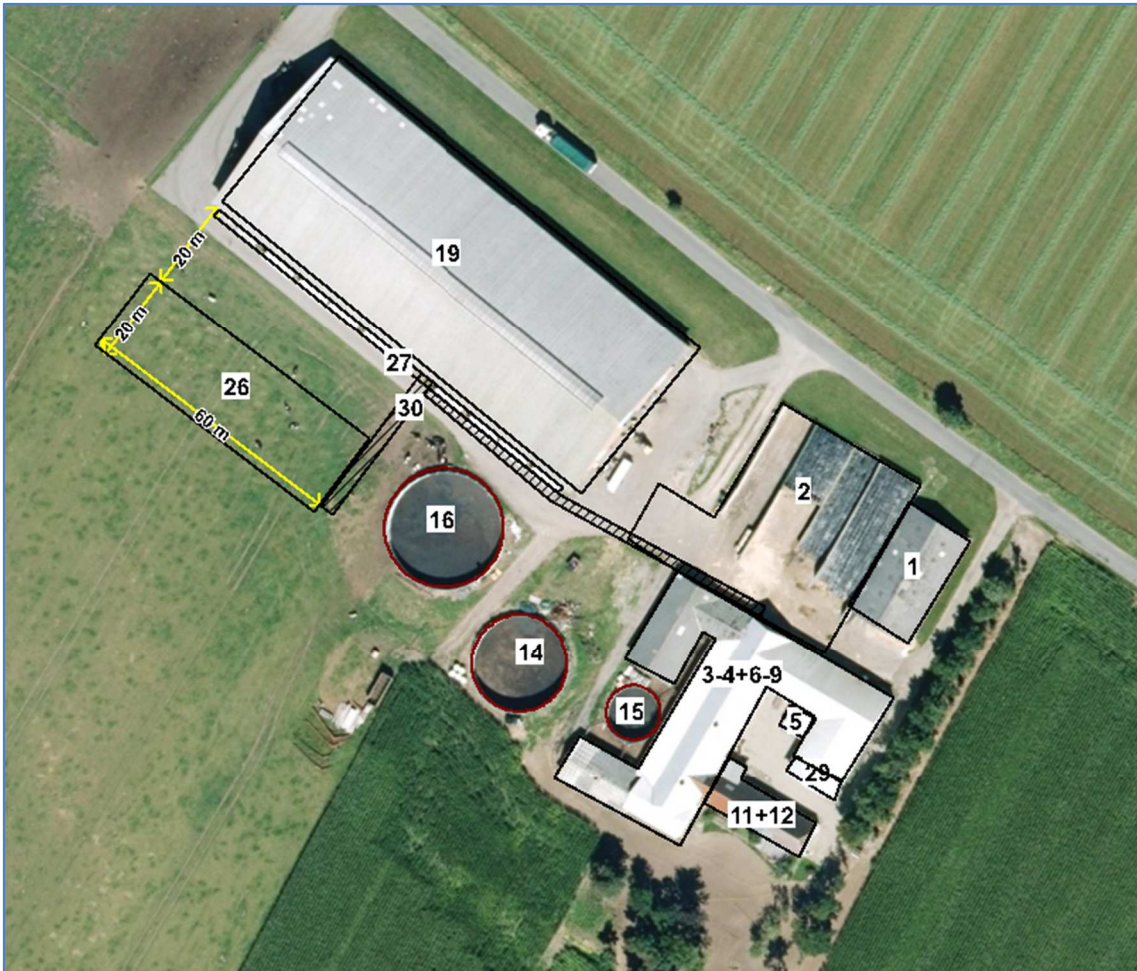
I forbindelse med udvidelsen etableres en ny stald på ca. 20 x 60 m, syd for eksisterende kostald. Der etableres drivgang mellem eksisterende stalde og ny stald. Eksisterende maskinhus ombygges til dybstrøelsesstald med kort ædeplads, dette staldsystem kan ikke vælges i IT-ansøgningen, 40 køer i denne stald er derfor indsat på staldsystemet dybstrøelse (hele arealet). Ældre eksisterende stalde/lader renoveres til køer. Endvidere etableres en ny ekstern gyllebeholder på 5.000 m³

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel 3. Bemærk nummerering fra tidligere godkendelse er bibeholdt, dette er årsagen til at der er "huller" i talrækken.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Tidligere maskinhus ombygges til stald	Ca 400 m ²
2	Plansilo og møddingsplads	
3-4+6-9	Tidligere lade/stald, fremtidig stald	Ca. 1.670 m ²
5	Garage	
11+12	Stuehus	
14	Gylletank	1.430 m ³
15	Gylletank	300-400 m ³
16	Gylletank	2.000 m ³
19	Kostald	
26	Ny stald	220 m x 60 m
27	Kalvevogne	
28	Ny ekstern gylletank	5.000 m ³
29	Lade/opbevaring	
30	Drivgang	

Tabel 3: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 3a og 3b.

Kort 3a: Situationsplan

Kort 3b: Placering af ekstern gyllebeholder

Ny stald etableres med dybstrøelse og fast gulv med 2 % fald mod midten og skraber ved foderbordet. Foderbordet bliver udvendigt.

Maskinhus ombygges til dybstrøelsesareal med kort ædeplads.

I eksisterende ældre stalde etableres senge til køer og kvier med fast gulv med 2% fald mod midten og skraber.

I ansøgningsystemet på husdyrgodkendelse.dk har ansøger anført hvilke ændringer der sker i dyreholdet i de enkelte stalde og hvilke ændringer der sker i staldsystemer. Ændringerne fremgår af tabel 4:

Staldafsnit	Dyreart	Antal		Staldsystem	
		Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Kostald (eksisterende), bygning 19	Malkeko, tung race	220	220	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	Sengestald med præfabrikeret drænet gulv
	Malkeko, tung race		16		Dybstrøelse (hele arealet)
Eksisterende ældre stalde, bygning 3+4+6+9	Småkalve, tung race (0 - 6 mdr.)	53		Dybstrøelse (hele arealet)	
	Kvie / stud, tung race (6 - 27 mdr.)	100		Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. Time	
	Kvie / stud, tung race (24 - 27 mdr.)		100		Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. Time
	Malkeko, tung race		50		Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. Time
	Tyrekalve, tung race (40-55 kg)	110		Dybstrøelse (hele arealet)	
Kostald (ny), bygning 26	Malkeko, tung race		80		Dybstrøelse, lang ædeplads, fast gulv med skraber og ajle-afløb
Ombygget maskinhus, bygning 1	Malkeko, tung race		40		Dybstrøelse, kort ædeplads
Kalvevogne (eksisterende), bygning 27	Tyrekalve, tung race, 40 - 55 kg		203		Dybstrøelse (hele arealet)
	Småkalve, tung race (0 - 1 mdr.)		15		Dybstrøelse (hele arealet)

Tabel 4: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

Kommunen finder, at der skal stilles vilkår som sikrer, at ansøger anvender de staldsystemer og teknologier, som der er oplyst om i ansøgningen. På den baggrund stilles vilkår om, at der i stalddene skal etableres de i tabel 4 oplyste staldsystemer. Alternativt kan der i stedet for "dybstrøelse, lang ædeplads, fast gulv med skraber og ajleafløb", anvendes et staldsystem med dokumenteret tilsvarende eller lavere ammoniakfordampning. Ligeledes kan der alternativt for "dybstrøelse, kort ædeplads" etableres dybstrøelse (hele arealet). I nedenstående afsnit om Bedst tilgængelige teknik (BAT) er foretaget en nærmere vurdering af disse staldsystemer og anden BAT-staldsystem. Endvidere stilles vilkår om, at der skal skrubes i stalddene hver anden time.

Foder

Foderopbevaring er uændret i forhold til beskrivelsen i miljøgodkendelse 2010, bortset fra at plansilo 25 ikke er etableret, og der vil blive etableret markstakke efter gældende regler.

Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår til placering af ensilage i markstak. Det vurderes ikke, at der er behov for supplerende vilkår.

Gødningsproduktion

Gødningsproduktionen er oplyst i ansøgningen og fremgår af tabel 5.

	Mængder	Opbevaringsanlæg
Flydende husdyrgødning	$10.151 \text{ m}^3 + 1.190 \text{ m}^3 = 11.341 \text{ m}^3$	Gyllebeholder på 1.430 m ³ . Gyllebeholder på 2.000 m ³ . Gyllebeholder på 300-400 m ³ . Ny ekstern gyllebeholder på 5.000 m ³ . Lejet gyllebeholder ved biogas 700 m ³ Lejet kapacitet 700 m ³ , Sommervej 5 Kanaler på 400 m ³ .
Dybstrøelse	1923 t	Forplads til plansilo med kapacitet på ca. 480 t

Tabel 5: Opbevaringskapacitet. Gødningsproduktionen er beregnet ud fra, at dyrene er på stald hele året.

Mængden af flydende husdyrgødning er inklusiv drikkevandsspild og andet spildvand der ledes til gyllebeholderen, dette omfatter vand fra plansilo og forplads. Der opsamles ikke regnvand fra kalvevognene, da de er overdækkede og regnvand løber af på vej.

Dybstrøelse vil dels komme direkte fra stald til biogas, blive opbevaret på forplads til plansilo (hvorfra vand opsamles til gyllesystemet) eller i markstak (hvis det er kompostlignende).

Opbevaringskapaciteten for flydende husdyrgødning svarer til 11 måneder. Dermed er husdyrgødningsbekendtgørelsens³ krav til opbevaringskapacitet opfyldt.

Oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret i ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår (nr. 13) om etablering af jordvold omkring ny gyllebeholder. Denne gyllebeholder er ikke etableret, og retten til at opføre den er bortfaldet. Derfor ophæves vilkår 13.

Energi- og vandforbrug.

Husdyrbrugets energi- og vandforbrug i den eksisterende, såvel som ansøgte drift fremgår af tabel 6.

³ Bekendtgørelse nr. 865 af 23.06.2017 om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Forbrug	Nudrift	Ansøgt
El	210.000 kWh	355.900 kWh
Vand	9544 m ³	14.300 m ³

Tabel 6: Energi- og vandforbrug

Det højere el og vandforbrug skyldes større forbrug i forbindelse med malkning, drikkevand mv på grund af udvidelsen af antal køer.

Der er foretaget en beskrivelse af el og vandforbruget i miljøgodkendelsen fra september 2010.

Der er redegjort nærmere for vand- og energiforbruget i afsnittet vedr. "bedst tilgængelige teknik" (BAT).

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at de oplyste forbrugsudvidelser ligger indenfor rammerne af, hvad der må forventes i forhold til den ansøgte bygnings- og produktionsudvidelse. Det vurderes ligeledes, at de anførte ændringer i forbruget af energi og vand, som udvidelsen vil medføre, ikke vil have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår om, at der skal foretages årlig registrering af energiforbruget. Dette vilkår (nr. 14) ophæves og erstattes af et nyt vilkår, som omhandler årlig registrering af både vand- og energiforbrug.

Der er desuden i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår om at mælkekøleanlægget skal kontrolleres 1 gang årligt.

Råvarer og hjælpestoffer

På ejendommen opbevares diesel dels i 2.500 l lejet tank. Dieseltankene er placeret på fast gulv uden afløb i bygning 3.

Sprøjtearbejde foretages af maskinstation. Der er derved almindeligvis ikke håndtering af pesticider og sprøjteudstyr på ejendommen. Eventuelle pesticider vil blive opbevaret i aflåst skab.

Olieskift foretages på værksted, derfor er der normalt ikke olieaffald på ejendommen. Rengøringsmidler opbevares i teknikrummet i kostalden (byg 19).

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er nu omfattet af olietankbekendtgørelsen⁴ om indretning, etablering og drift af heraf. Derfor ophæves vilkår 16 i miljøgodkendelsen fra september 2010.

Der er desuden i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår om opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer. Det vurderes ikke, at der er behov for at stille supplerende vilkår.

Affald

I miljøgodkendelsen fra september 2010 er der foretaget en beskrivelse og vurdering af ejendommens håndtering af affald.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Med nærværende tillæg sker der ingen ændring i håndteringen af affald i forhold til det tidligere beskrevet. Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår (nr. 20 - 22) til opbevaring og bortskaffelse af affald. Vilkår 21 og 22 tilrettes dog, da bl.a. den kommunale slat-ordning er ophørt.

Spildevand/restvand

Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Alt processpildevand fra driftsbygningerne ledes til gylletank. Det omfatter rengøringsvand, drikkevandsspild og vaskevand som indgår i normen for husdyrgødning.

Vand fra plansilo inkl. forplads ledes til gyllesystemet, svarende til ca. 1.190 m³ årligt. Dette er uændret i forhold til nuværende drift.

Der er afløb fra kalvevogne til gyllesystemet. Regnvand der falder på vognene løber på vej og ledes derved ikke til gyllesystemet.

Udledning af tagvand fra eksisterende bygninger er uændret set i forhold til miljøgodkendelsen 2010.

Tagvand fra ny stald forventes nedsivet i faskiner.

Hvis tagvand/overfladevand på et senere tidspunkt ønskes afledt til vandløb, forudsætter dette en udledningstilladelse.

Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår til afløbsplan for den nye stald samt projekt om forsinkelsesbassin for tagvand. Da stalden aldrig er blevet bygget ophæves disse vilkår. Der stilles dog et nyt vilkår om afløbsplan fra den nye kostald (bygning 26) og den ombyggede stald (bygning 1).

Der stilles endvidere vilkår om, at drikkevandssystemet skal vedligeholdes, så unødigt vandspild undgås.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor mange dyr der er på ejendommen og hvilken art der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra fluer og andre skadedyr. Desuden kan bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Påvirkning af den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne - naturmæssige forhold.

Lugt

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning. Der er ikke ændringer i forhold til beskrivelsen i miljøgodkendelsen 2010.

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt,

vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden beskriver den afstand som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Geneafstanden fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden beregnes i det digitale ansøgningskema og resultaterne fremgår af tabel 7. Der sker automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant. I den konkrete ansøgning er geneafstanden ikke korrigeret.

Områdetype	Minimums afstand til omkringboende (geneafstand)*	Aktuel afstand Vægtet gennemsnitsafstand
Byzone	448 m	4.628 m
Samlet bebyggelse	298 m	1.380 m
Enkelt bolig	109 m	482 m

Tabel 7: Lugt.

*Geneafstanden er korrigeret jf. reglerne i godkendelsesbekendtgørelsen, hvorved staldafsnit, som ligger i en afstand på mere end 1,2 gange geneafstanden, er bortscreenede, således at bidrag herfra ikke indgår i beregningen.

Nærmeste bolig uden landbrugspligt er Sørendalsvej 19. Nærmeste byzone/planlagt byzone er ved Ribe og nærmeste beboelse i samlet bebyggelse er Sørendalsvej 8.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. I ansøgningen er der flere staldafsnit, der hver bidrager med en lugtemission. I ansøgningssystemets beregningsmodel er den korrigerede geneafstand til eksempelvis nabobeboelse beregnet til 109 m, hvilket ikke umiddelbart kan sammenlignes med den faktiske afstand til ejendommen. Da der er flere staldafsnit med en vis indbyrdes afstand, er der foretages en beregning, som viser, at den vægtede gennemsnitsafstand fra disse er 482 m. Da den vægtede gennemsnitsafstand er større end geneafstanden til nærmeste beboelse, er beskyttelsesniveauet for lugt overholdt. Beskyttelsesniveauet for lugt i forhold til nærmeste byzone og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som generende. Det vurderes, at staldanlæggene ikke vil medføre lugtgener for naboer.

Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Det vurderes ikke, at der er behov for yderligere vilkår.

Støj og transport

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation, støj fra transporter, mv.

Beskrivelse af støj og transporter i miljøgodkendelse 2010 er fortsat dækkende, dog foregår blanding af foder foran plansilo og biogas henter gylle to gange om ugen, normalt i hverdage. Afhentning af mælk kan ske døgnet rundt og foregår pt. om natten.

Kort med transportveje med husdyrgødning og tekst herom er ikke dækkende/opdateret, da arealer ikke indgår i miljøgodkendelsen mere.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler før og efter udvidelsen. Nedenstående tabel indeholder en oversigt over transporttyper og antal i den nuværende, såvel som i den planlagte drift.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt
Levende dyr	104	130
Afhentning af mælk	366	183
Indlevering af foder / korn	52	52
Transport af grovfoder	578	516
Transporter med gylle biogas (lastbil)	500	104
Dieselolie	20	52
Udbringning af husdyrgødning	1026	454
Fast husdyrgødning	4	130
Anden fragt	50	50
Døde dyr	70	50
Renovation	72	38
I alt	2.842	1.759

Tabel 8: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

Der er tre indkørsler til ejendommen, heraf er det hovedsageligt de to vestligste der benyttes til produktionen, mens indkørslen mod øst hovedsageligt benyttes til stuehuset.

Samlet set falder antallet af til- og frakørsler fra ca. 2.842 til ca. 1.759 dvs. et fald på 1083 transporter (38 %). Faldet skyldes bl.a. at mælk kun afhentes hver 2. dag, afhentning af gylle til biogas 2 gange ugentligt og større gyllevogn til udbringning. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i ovennævnte oversigt.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften der kan blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår (nr. 27-30) til bl.a. maksimal støjbelastning. Det vurderes ikke, at der er behov for supplerende vilkår.

Støv, fluer og skadedyr

Rotter bekæmpes systematisk ved problemer. Ejendommen har aftale om bekæmpelse med privat firma. Øvrig beskrivelse i miljøgodkendelse 2010 angående støv og fluer er fortsat dækkende.

Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår (nr. 32) om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden er der stillet der vilkår (nr. 31) om, at skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer. Disse retningslinjer udarbejdes nu af Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, og derfor tilrettes ordlyden i vilkår 31 i miljøgodkendelsen fra september 2010. Det vurderes ikke, at der er behov for at stille supplerende vilkår.

Lys

Der etableres lys i ny stald og der bliver natlys i alle stalde med køer. Udover uden-dørs lys beskrevet i miljøgodkendelsen 2010, etableres der ikke nyt udendørslys i forbindelse med udvidelsen.

Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 vurderet, at der ikke er behov for at stille vilkår til belysning pga. afstanden til naboer. Det vurderes ikke at være behov for at stille vilkår i forbindelse med nærværende tillæg.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Biogas afhenter gylle direkte fra stald, der er derfor ikke direkte pumpning af gylle fra stald til lager.

Ved udbringning sker påfyldning af gyllevogn ved hjælp af suger på vogn. Der er således ikke fastmonterede pumper på gylletankene hvorfra der kan ske utilsigtet pumpning.

Gyllebeholderne kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollør. Minimum en gang årligt kontrollerer landmanden gyllebeholderne visuelt for eventuelle kabelbrud, skader på kabelbeskyttelse, revner og utætheder i elementer. Leverandør kontaktes ved evt. skader.

Diesel opbevares i dieseltanke placeret på befæstet areal uden afløb. Eventuelt spild opsamles med savsmuld.

Maskinstation foretager sprøjtearbejde, der er derved ikke påfyldning og opbevaring af større mængder pesticider på ejendommen.

Gyllebeholderne på Sommervej 12 er beliggende i en afstand af ca. 349 m fra Hjortvad Å.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne er beliggende mere end 100 m fra Hjortvad Å og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

Ved et eventuelt udslip af gylle fra den eksterne gyllebeholder, vil vejen virke som en barriere, da denne ligger højere end marken. Der er ligeledes ingen vejgrøft, som kan transportere evt. gylle til et vandløb.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt

gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbe- kendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om råvarer og hjælpestof- fer. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Husdyrbruget har udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvornår og hvordan der skal reageres. Der er i miljøgodkendelsen fra september 2010 stillet vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres årligt, at planen skal kunne forevises tilsyns- myndigheden på forlangende, og at planen skal være tilgængelig og synlig for ejen- dommens ansatte. Det vurderes ikke, at der er behov for at stille yderligere vilkår.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug fremgår det, at det påhviler kommunen at varetage de landskabelige værdier, herunder at stille krav om placering og udformning af ny bebyggelse.

I forbindelse med byggeriet af nye anlæg er der foretaget en landskabsvurdering. Af landskabsvurderingen fremgår følgende:

Projekt

Der etableres en ny stald på 20 x 60 m og der etableres en ny ekstern gyllebehol- der på 5.000 m³.

Flere eksisterende bygninger ændrer anvendelse eller renoveres, men deres udven- dige fremtræden ændres ikke.

Stalden opføres med gardiner mod nord. Mod syd bliver stalden åben mod foder- bordet. Gavle i røde stålplader og tag i grå eternitplader. Bygningen bliver lavere end den umiddelbart nordfor liggende stald.

Gyllebeholderen etableres i det åbne land og opføres i betonelementer og er ca. 40 meter i diameter. Beholderens højde vil blive afgjort af de stedlige geologiske for- hold, herunder grundvandsspejlets dybe etc. Det forventes at beholderen vil være ca. 3 meter høj (over terræn).

Kortet herunder viser placering af det ansøgte og de øvrige bygninger.

Kort 4a: Ny stald (rød linje), eksisterende anlæg og beplantning (grøn linje).

Kort 4b: gyllebeholder og omgivende hegn (grøn linje). Det øst for beliggende hegn skal bevares.

Bindinger

- KP 14-26 Værdifuldt Landskab

Erhvervsmæssig nødvendighed

Det ansøgte omfatter, mht. stalden, almindeligt landbrugsbyggeri, af en størrelse, der må betragtes som normalt og repræsentativt for moderne dansk landbrugsbyggeri. På den baggrund vurderes det, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for den pågældende ejendoms drift som landbrugsejendom.

Gyllebeholderen vurderes ligeledes at være erhvervsmæssigt nødvendig, da der samlet set, efter udvidelse, vil være 11 måneders opbevaringskapacitet.

Topografi

Stalden er beliggende i kote 16 på kanten af Rødding Bakkeø.

Gennem terrænet, syd for det ansøgte, skærer Hjortvad Å sig gennem landskabet. Der er derfor en større lavning mod øst, syd og vest beliggende omkring kote 7,5 inden for ca. 350 meter fra det ansøgte. Gårdanlægget har dermed en fremtrædende placering i terræn.

Gyllebeholderen er beliggende i kote 9, på smeltevandssletten, nedenfor Rødding Bakkeø. Terrænet er forholdsvis fladt og uden store hældninger.

Bevoksning

Bevoksningen i området er sparsom grundet nærheden til vandløb og store markstørrelser. Hegnene er transparente og der er særlig indsigt til stalden fra Sommervej.

Det samme gør sig gældende mht. gyllebeholderen, hvor indsigten dog vil være fra både Koldingvej og Sommervej, men i øvrigt mindre, da det ansøgte er fysisk mindre.

Det gamle gårdanlæg er mod øst omkranset af beplantning. Anlægget er dog mod vest blottet mod et mindre stykke af Sommervej. Længere væk fra anlægget, findes der hegn både mod vest og øst.

Det vurderes at levende hegn omkring gyllebeholderen, udført som på kort 4b, på sigt vil sikre mod indsigt til gyllebeholderen selv. Det er dog usandsynligt, at også gyllebeholderens eventuelle teltoverdækning vil være skjult. En evt. teltoverdækning vurderes dog ikke, at tilsidesætte de landskabelige værdier.

Indsigten til den ny stald er begrænset af det omliggende anlæg og den eksisterende beplantning. En supplerende beplantning syd for stalden (se kort 4a), vil i væsentligt grad sløre den ny stald, for indsigt fra ådalen. Herved vil de landskabelige værdier forbundet med den relativt uforstyrrede ådal blive beskyttet.

Bebyggelse

Bebyggelsen i området er består af spredte gårdanlæg, hvor af flere er ganske store. Det ansøgte fremstår således ikke som afvigende stort i området, som endvidere er domineret af relativt store marker og lang levende hegn. Det vurderes derfor at udbygningen af gårdanlægget ikke vil ændre ved bebyggelsesstrukturen i området.

Infrastruktur/tekniske anlæg

Både gyllebeholderen og stalden ligger i forbindelse med Sommervej, omkring anlægget er andre større veje Koldingvej (nord for) og Østervej (øst for). Indsigt til

det ansøgte er alene fra Sommervej, dog vil der til gyllebeholderen være nogen indsigt fra Koldingvej.

Nord (680 m) for det ansøgte står der en sendemast. Bortset herfra er der ikke andre tekniske anlæg.

Kulturforhold

Umiddelbart nord for anlægget er der et beskyttet sten og jorddige. Foruden dette er der ingen væsentlige kulturforhold i umiddelbar nærhed af det ansøgte. Nærmeste fredede areal er Haslund Krat ca. 500 m mod syd.

Sårbarhed

Området er sårbart overfor større tekniske anlæg i, eller på kanten af lavningerne ned mod vandløbene. Gårданlægget er beliggende på kanten af sådan en lavning og har en dominerende placering i landskabet.

Det vurderes at det ansøgte, da det bygges i direkte forbindelse med, og syd for eksisterende bygning af større højde, ikke, eller kun i meget ringe grad, vil være synligt fra Sommervej.

Bygningen vil dog påvirke oplevelsen af landskabet omkring åen. Det vurderes at bygningen er placeret det mest hensigtsmæssige sted på ejendommen. Da der samtidig i projektet indgår beplantning, vurderes det, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at begrænse den landskabelige påvirkning, og at den ikke er væsentlig.

Med hensyn til gyllebeholderen, ligger den i mere åbent og fladt terræn. Der etableres i forbindelse med projektet beplantning omkring beholderen. Det vurderes at gyllebeholderen, sammen med beplantningen ikke vil påvirke landskabet væsentligt.

Konklusion

Det vurderes, at udbygningen af gårðanlægget, vil påvirke det stedlige landskab i svagt negativ retning, da gårðanlægget er beliggende på kanten af Hjortvad Å. Dette landskab er sårbart overfor byggeri og større tekniske anlæg beliggende i, eller på kanten af ådalen.

Grundet orienteringen af staldbygningen i forhold til de eksisterende bygninger og den valgte beplantning, vurderes påvirkningen dog at være forholdsvis beskeden, og ikke væsentlig.

Med hensyn til gyllebeholderen, placeres denne i mere robust landskab og omkranses af hegn. Gyllebeholderen, vil derfor kun i beskeden grad påvirke landskabet.

Krav til det ansøgte

Der skal omkring gyllebeholderen etableres et mindst 5-rækket læhegn, og det eksisterende læhegn skal bevares. I fornødent omfang ved genplantning.

Der skal syd for den ny stald etableres et 3-rækkers læhegn.

Begge plantninger skal bestå af hjemmehørende træer og buske. Plantningen udføres i overensstemmelse med kortene 4a og 4b.

Der stilles vilkår herom.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – naturmæssige forhold.

I bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug⁵ er der fastlagt beskyttelsesniveauer for ammoniak. Dette beskyttelsesniveau skal anvendes ved vurdering af, om husdyrbruget medfører væsentlige virkninger på miljøet. I særlige tilfælde kan der stilles vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau.

Ligeledes påhviler det kommunen at vurdere konkret, om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Habitatdirektivforpligtelserne. Ifølge bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁶, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt. Desuden skal der ske en vurdering af om det ansøgte projekt kan beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV eller ødelægge de plantearter der er optaget i Habitatdirektivets bilag IV.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter et generelt krav om reduktion af ammoniakemissionen fra husdyrbrug i forhold til et referencestaldsystem. Det generelle reduktionskrav gælder for udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Ved nyetableringer gælder kravet hele det nyetablerede anlæg. Niveauet for reduktionskrav fastlægges i forhold til ansøgningstidspunktet.

Det ansøgte projekt opfylder kravet om 30 % ammoniakreduktion. Den nye stald etableres med dybstrøelse med fast drænet gulv med 2 % hældning. I maskinhuset der ændres til stald etableres dybstrøelse med kort ædeplads, og i ældre eksisterende lade/stald ombygges til sengestald med fast gulv, 2 % hældning og skrabning hver 2. time.

Samlet stiger ammoniakfordampningen fra 1.471 kg N/år (nudrift 2010) til 3.843 kg N/år. De anførte tilpasninger af anlægget medfører, at ammoniakfordampningen fra stald og lagre reduceres med 435 kg N mere, end hvad der er krævet for at opfylde ammoniakreduktionskravet på 30 %.

På ejendommen Sommervej 12 sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra anlægget. De følgende afsnit belyser konsekvenserne af næringsstofpåvirkningen for nationalt og internationalt beskyttede naturområder og arter.

Ud fra nedenstående redegørelse vedrørende ammoniakpåvirkning fra anlægget vurderer Esbjerg Kommune samlet set, at godkendelsen ikke vil medføre væsentlige negative konsekvenser for omkringliggende Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper, områderne er udpegede for at beskytte. Ligeledes vurderes godkendelsen ikke at medføre væsentlige tilstandsændringer af § 3-beskyttede naturtyper eller væsentlige påvirkninger af yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede bilag IV-arter.

Der stilles ikke vilkår i forbindelse med naturvurderingen.

⁵ Bekendtgørelse nr. 916 af 23. juni 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

⁶ Bekendtgørelse nr. 926 af 27. juni 2016 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ammoniakpåvirkning af § 3-naturområder indenfor 1.000 meter fra anlæg

Der ligger flere § 3-beskyttede naturområder indenfor 1.000 m fra ejendommens anlæg. Der er tale om overdrev, hede, eng og sø. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk end 1.000 m vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne. Kun undtagelsesvist og ved meget store husdyrbrug vil det være nødvendigt at stille vilkår for beskyttelse af naturlokaliteter beliggende længere væk end 1.000 m fra anlægget, hvilket ikke vurderes at være nødvendigt i nærværende sag.

Baggrundsbelastningen med luftbåren kvælstof er på gennemsnitligt 15,9 kg N/ha/år i Esbjerg Kommune. Der kan dog være væsentlige lokale variationer. Omkring Sommervej 12 er baggrundsbelastningen på gennemsnitlig 17,3 kg N/ha/år.

Det fremgår af forarbejderne til husdyrloven (lovforslag L12 og efterfølgende lov nr. 122/2011) og gældende klagenævnspraksis (jf. NMK-132-00091 og NMK-132-00109), at overholdelse af husdyrlovens beskyttelsesniveau som altovervejende hovedregel vil være tilstrækkeligt til, at undgå væsentlig miljøpåvirkning med ammoniak. Det kan dog i helt særlige tilfælde, herunder i særlig grad hvis Natura 2000-kortlægningen ikke er korrekt, være behov for at foretage en konkret vurdering efter habitatreglerne.

I den konkrete sag vurderes det ud fra Esbjerg Kommunes kendskab til området og den stedlige kortlægning, at der ikke er grund til at tro, at kortlægningen er utilstrækkelig. På den baggrund vurderes det, at omkringliggende habitatnaturtypelokaliteter ikke lider skade ved det ansøgte.

Vurdering i forhold til kategori 1, 2 og 3 natur

Repræsentative naturområder inden for 1.000 m fra anlægget er blevet nummereret med et tal svarende til punkterne angivet på oversigtskortet (kort 5).

Kort 5: Anlægget med omkringliggende naturområder og nummererede naturpunkter. Cirklen har en radius på 1.000 m.

I tabel 9 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af mer- og totaldeposition, afstand til anlæg, andre husdyrbrug, der bidrager kumulativt samt naturkategori og beskyttelsesniveau. Naturkategori defineres som i bilag 3 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, der også fastsætter beskyttelsesniveauet for henholdsvis kategori 1, 2 og 3 natur.

Naturpunkt (nr. og naturtype)	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Afstand fra anlæg (m)	Naturkategori	Kumulation*	Beskyttelsesniveau**
1. Overdrev	0,1	0,1	937	2	Ikke relevant	Maksimal tilladt totaldeposition på 1 kg N/ha/år
2. Overdrev	0,2	0,3	560	3	Ikke relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
3. Hede	0,2	0,3	600	3	Ikke relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering
4. Sø	0,1	0,1	799	Ej kategori	Ikke relevant	Konkret vurdering
5. Eng	0,1	0,2	848	Ej kategori	Ikke relevant	Konkret vurdering
6. Potentiel ammoniakfølsom skov	0,7	1,5	320	3	Ikke relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år. Konkret vurdering

Tabel 9. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

* Antal andre husdyrbrug der bidrager til kumulation.

**Jf. husdyrgodkendelses-bekendtgørelsens bilag 3.

For husdyrbrug over 15 DE gælder, at disse ikke må etableres, udvides eller ændres, såfremt de ligger mindre end 10 m fra de naturområder, der er nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 1 og 2 natur). I den konkrete sag ligger der ikke naturområder omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 inden for 10 m fra anlægget.

Det fremgår af tabellen, at der ved det ansøgte sker afsætning af ammoniak på kategori 2 natur med nummer 1.

Kategori 2-naturlokaliteter, som i den konkrete sag omfatter overdrev, skal ifølge husdyrloven sikres mod ammoniakbelastninger, der overstiger 1,0 kg N/ha/år. Det vurderes, at dette beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne og er i overensstemmelse med gældende klagenævnspraksis på området (jf. NMK-132-00522).

Som det fremgår af tabellen er husdyrlovens beskyttelsesniveau for kategori 1 og 2 natur overholdt.

Det fremgår af tabel 9, at der sker afsætning af ammoniak på lokaliteterne med nummer 2, 3 og 6, der vurderes at være kategori 3-natur. Det fremgår ligeledes af tabellen at husdyrlovens beskyttelsesniveau overholdt.

Kategori 3-naturlokaliteter, som omfatter hede og potentiel ammoniakfølsom skov, kan ifølge husdyrloven sikres mod merbelastning med ammoniak, der overstiger 1,0 kg N/ha/år. Det vurderes, at overholdelse af dette beskyttelsesniveau er tilstrækkeligt til at sikre mod tilstandsændring af lokaliteterne og er i overensstemmelse med gældende klagenævnspraksis på området (jf. NMK-132-00522).

Der er ingen kategori 1 natur i nærheden af anlægget. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

Vurdering i forhold til naturlokaliteter ikke omfattet af kategori 1-3

Husdyrlovens beskyttelsesniveau omfatter langt størsteparten af de naturbeskyttede lokaliteter, der findes i det åbne land. Der er dog enkelte lokalitetstyper, der ikke er omfattet. Det drejer sig i den konkrete sag om nogle søer og ferske enge omkring anlægget.

Der er registreret en sø indenfor 1.000 m fra anlægget (kort 5). For små søer i agerlandet gælder generelt, at de er fosforbegrænsede, og at det derfor primært er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra omgivelserne, der påvirker dem. Det vurderes derfor, at ammoniakpåvirkning af søerne fra anlægget vil være af mindre betydning og ikke væsentlig.

For de omkringliggende ferske enge gælder, at der ikke er registreret særligt ammoniakfølsomme naturtyper på arealerne.

Det vurderes samlet, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af naturlokaliteter, som ikke er omfattet af kategori 1-3 ved det ansøgte. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at stille skærpede vilkår til ammoniakreduktionen.

Bilag IV-arter

I forbindelse med miljøvurderingen af et husdyrbrug skal der ske en særlig vurdering mht. forekomst af bilag IV-arter. Vurderingen skal, jf. gældende klagenævnspraksis, tage udgangspunkt i anlæggets påvirkning af omgivelserne.

I den konkrete sag er der ikke kendskab til forekomster af bilag IV-arter indenfor 1.000 meter fra anlægget. Der er således ikke grund til at tro, at der vil ske skade på arterne selv eller deres yngle- eller rastesteder. Der henvises til godkendelsens afsnit om bilag IV-arter.

Samlet vurdering af ammoniakpåvirkning af omgivende natur

De beregnede belastninger af de omgivende naturlokaliteter er lavere end husdyrlovens beskyttelsesniveau, således som det er fastlagt i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Husdyrlovens beskyttelsesniveau er således overholdt.

På grundlag af ovenstående gennemgang af påvirkning for de enkelte naturpunkter, beskyttede arter, samt vurderingen vedrørende kumulative effekter fra omgivende husdyrbrug, vurderes det, at der ved det ansøgte ikke vil ske væsentlig påvirkning af natur omkring anlægget.

Ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlæg

Det nærmeste Natura 2000-område ligger ca. 320 m fra anlægget. Det drejer sig om habitatområde nr. 78 – Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for

Varde. Området modtager en totaldeposition på 0,2 kg N/ha/år fra ejendommen. Dette inkluderer en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år i forbindelse med ansøgningen.

Selvom belastningen er lille, påhviler det altid den godkendende myndighed at sikre at de særlige beskyttelsesinteresser der er forbundet med internationale naturbeskyttelsesområder. Med afsæt i Waddenzee-dommen (EF-domstolens dom af 7. september 2004 i sag C-127/02) fastlægges det, at der skal foretages en konsekvensvurdering hvis det ikke på baggrund af objektive kriterier kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke habitatområdet væsentligt eller når projektet risikerer at skade områdets bevaringsmålsætning.

En konsekvensvurdering i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 indebærer, at alle de aspekter af et projekt, som i sig selv eller i sammenhæng med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen, skal identificeres før projektets godkendelse under hensyn til bedste videnskabelige viden på området. Der kan kun meddeles godkendelse af et projekt, hvis miljømyndigheden ud fra konsekvensvurderingen har opnået vished for, at projektet ud fra et videnskabeligt synspunkt, ikke har skadelige virkninger på habitatområdets integritet.

Godkendelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i bilag 3 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet i bilag 3, vil det jf. principiel klagensævningsafgørelse (NMK-132-00109) som hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

Det er Esbjerg Kommunes opfattelse, at der ikke er forhold der gør, at hovedreglen skulle være tilsidesat. I vurderingen er der lagt vægt på, at den stedlige kortlægning af habitatnaturtyper vurderes at være retvisende. Der er således ikke grund til at tro, at der findes ukortlagte habitatnaturtyper omkring anlægget.

Områdernes bevaringsmålsætning fremgår af de vedtagne Vand- og Natura 2000-planer. Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 fremgår følgende:

"Det fremgår af de gældende Natura 2000-planer for perioden 2016-21, at reduktion af kvælstofdeposition fra landbrugsdrift på Natura 2000-områdernes habitatnaturtyper ikke indgår i planernes indsatsprogram, men sker gennem lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Med overholdelse af beskyttelsesniveauerne fastlagt i nærværende bekendtgørelse og i bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. gennemføres den nævnte reduktion af kvælstofdepositionen på de ammoniakfølsomme naturtyper i Natura 2000-områderne. Miljøgodkendelse af husdyrbrug, herunder kravene i dette bilag, bidrager til opfyldelsen af Natura 2000-planernes målsætninger ved overholdelse af de i ovennævnte bekendtgørelser fastlagte beskyttelsesniveauer. Husdyrgodkendelser, herunder kravene i dette bilag, bidrager til gennemførelsen af vandområdeplanlægningen efter vandrammedirektivet. Direktivet er gennemført ved lov om vandplanlægning og senest udmøntet i vandområdeplaner 2015-2021 (2. planperiode)."

Vand- og Natura 2000-planerne giver derfor ikke i sig selv anledning til en skærpelse af beskyttelsesniveauerne nedenfor.

I den konkrete sag vurderer Esbjerg Kommune samlet ud fra ovenstående afsnit vedrørende vurdering af naturområder inden for 1.000 m fra anlæg, herunder den kumulative effekt fra andre ejendomme, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning

af Natura 2000-områder eller de arter og naturtyper områderne er udpeget for at beskytte. Kommunen bemærker endvidere, at beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 er overholdt. Kommunen finder derfor ikke, at der er grundlag for at stille skærpede vilkår eller meddele afslag hvad angår ammoniakpåvirkning af Natura 2000-områder fra anlægget.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Esbjerg Kommune har konkret vurderet det ansøgte projekt i forhold til, hvorvidt dyrearternes yngle- og rasteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde, og hvorvidt plantearterne kan blive ødelagt som følge af det ansøgte. Til vurderingen af arternes udbredelse og levesteder er anvendt "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" (faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser) og kommunens øvrige kendskab til arternes forekomst. De danske arter på habitatdirektivets bilag IV kan endvidere ses i denne godkendelses bilag 2.

Ud fra det generelle kendskab til arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der kan være odder, snæbel, marsvin, vandflagermus, sydflagermus, pipistrel flagermus, markfirben og spidssnudet frø indenfor lokalområdet. Derudover er der specifikt kendskab i kommunen til forekomster af grøn mosaikguldsmed (ca. 12,6 km V for anlægget), grøn kølleguldsmed (ca. 8,8 km NV for anlægget), strandtudse (ca. 13,9 km NV for anlægget), løgfrø (ca. 5,1 km SV for anlægget), stor vandsalamander (ca. 11,6 km N for anlægget) og birkemus (ca. 9,7 km SV for anlægget).

Vedrørende arterne grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse og spidssnudet frø vurderer Esbjerg Kommune, ud fra afstanden til de kendte forekomster og jf. gennemgangen vedrørende påvirkning af naturområder fra ammoniakdeposition fra anlæg, at der ikke vil ske væsentlig påvirkning af arternes yngle- og rastesteder ved det ansøgte.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde og sommer- og vinterophold. Der er ingen registreringer af flagermus nær ejendommens anlæg, men det kan ikke udelukkes at én eller flere arter kan raste eller yngle i området omkring anlægget. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes ved etablering og driften af anlægget.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirben. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder omkring ejendommens anlæg.

Odder er tilknyttet vandløb og søer, hvor de søger føde. Opsplitning af bestande og levesteder, forstyrrelser fra friluftsliv og anlægsarbejder samt ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder kan true odderen. Det vurderes jf. vurderingerne i afsnittet om påvirkning af omgivende natur ammoniak fra anlægget, at det ansøgte ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af vandløb og søer i nærheden af ejendommens anlæg herunder evt. raste- og ynglesteder for odder ved Hjortvad Å.

Arterne snæbel og marsvin er tilknyttet Vadehavet og tilhørende vandløb. Disse arters yngle- og rastesteder kan, grundet deres særlige karakter og udstrækning, ikke forventes at blive påvirket væsentligt af ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlig påvirkning af de omgivende vandløb og marine områder (Vadehavet), som de nævnte arter benytter som raste- og ynglesteder.

Samlet konkluderes det på baggrund af ovenstående vurderinger, at projektet ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for de forekommende bilag IV-dyrearter. Der kendes ikke til forekomster af bilag IV-plantearter som kan påvirkes eller ødelægges af projektet.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

I forbindelse med miljøgodkendelser af husdyrbrug skal kommunen sikre sig, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af "bedst tilgængelige teknik (BAT)".

Ved fastlæggelse af den "bedste tilgængelige teknik" anvendes Miljøstyrelsens BAT standardvilkår. BAT standardvilkårene anviser en metode til at fastlægge emissionsgrænseværdier for husdyrbrugets samlede anlæg.

Grundlaget for reduktionen i næringsstofforureningen er i lovgivningen baseret på, at der kan anvendes differentierede virkemidler. Det er således op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i anvendelse for at opfylde emissionsgrænseværdien.

For svine- og fjerkræbrug hvor der endnu ikke offentliggjort en BAT-konklusion, anvendes konklusionerne i det nuværende BREF-dokument for intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra 2003.

En ansøgning om miljøgodkendelse skal indeholde en redegørelse for husdyrbrugets valg eller fravalg af BAT beskrevet i Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade og teknologibeskrivelser, Landscentret BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for intensiv svine- og fjerkræavl. BREF-dokumentet er ikke gældende for kvægbrug, men selve principperne i BREF-dokumentet, vurderes dog også at kunne anvendes for kvægbrug.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak (stald og lager)

Miljøstyrelsen har fastlagt emissionsgrænseværdien⁷ for ammoniak ud fra det princip, at enkeltteknologier med reduktionsomkostninger, der overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ikke bør indgå i vurderingen.

Ved fastsættelse af en emissionsgrænseværdi for det samlede anlæg skal der ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår udregnes emissionsgrænser for de enkelte dele af (stald)anlægget, hvor der særligt skelnes mellem eksisterende og nye staldanlæg. Summen af disse emissionsgrænser udgør emissionsgrænseværdien for det samlede anlæg, som skal overholdes af husdyrbruget.

⁷ Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), Husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg (gyllebaserede staldsystemer), Miljøstyrelsen maj 2011 og Konventionel produktion af svin og malkekvæg udenfor gyllesystemer, Miljøstyrelsen februar 2012

I forbindelse med nærværende udvidelse etableres en ny stald, og der sker renovering af eksisterende ældre stalde og ombygning af maskinhus til stald.

Ifølge Miljøstyrelsens BAT-standardvilkår kan emissionsgrænseværdien for den samlede, årlige ammoniakemission fra anlægget, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnes til 3.828 kg NH₃-N. Beregningen fremgår af ansøgningsystemet.

I ansøgningen på Sommervej 12 er der en samlet årlig ammoniakemission på 3.843 kg NH₃-N. Det fremgår der mangler 15,03 kg N/år for at det vejledende BAT niveau er overholdt. Dette betragtes som en bagatelagtig afvigelse og det vurderes derfor at BAT kravet er overholdt.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er primært knyttet til valg af staldsystem/-teknologi, fodringstiltag, samt opbevaring af husdyrgødning.

De virkemidler der er anvendt på Sommervej 12 fremgår af følgende redegørelse vedrørende staldindretning, fodringstiltag og opbevaring af husdyrgødning.

Staldsystem/-teknologi

I ansøgningen er der redegjort for følgende vedrørende BAT og staldsystem/-indretning:

- Eksisterende kostald er etableret med senge med præfabrikeret drænet gulv samt et område med dybstrøelse.
- Senge, der etableres i ældre staldbygninger, etableres med fast drænet gulv med 2% fald mod midten og skrabning hver 2. time.
- Ny stald etableres med dybstrøelse med fast drænet gulv med 2 % fald mod midten og skraber ved foderbordet.
- Maskinhus ombygges til dybstrøelse med kort ædeplads.

Der er ikke foretaget undersøgelser af alternative teknologier, da BAT niveauet vurderes overholdt. Natur- og Miljøklagenævnet har tidligere afgjort, at en overskridelse af BAT niveauet med 89 kg er bagatelagtig, jf. NMKN 132-00165.

Fodringstiltag

I miljøgodkendelsen fra september 2010 er der redegjort for BAT og foder. Denne beskrivelse er fortsat dækkende, dog vil ensilage både blive opbevaret i plansilo og markstak.

Opbevaring af husdyrgødning

Beskrivelsen af BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning i miljøgodkendelse fra september 2010 er dækkende, dog opbevares fast møg på forplads til plansilo med opsamling af vand til gyllesystemet eller det transporteres direkte til biogas.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Ved fodring af malkekvæg vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, som overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralsk fosfor. Fodermidternes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Samtidig medfører manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn her til.

Da der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier til at reducere fosforudledning via fodring vurderer Esbjerg Kommune, at ansøger

har truffet de nødvendige foranstaltninger til at begrænse fosforudledningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Øvrige parametre ved vurdering af "bedst tilgængelig teknik"

Vurderingen af BAT i forbindelse med udvidelse på Sommervej 12 foretages også i forhold til følgende parametre:

- Management
- Forbrug af vand og energi
- Udbringning af husdyrgødning

Det fremgår af Miljøstyrelsens BAT standardvilkår, at kommunen ved vurderingen af ovennævnte punkter kan anvende BREF-dokumentet om intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Miljøstyrelsen finder, at elementerne i BREF-dokumentet også kan anvendes for husdyrbrug med kvægbrug.

Management

I miljøgodkendelsen fra september 2010 er der redegjort for BAT og management. Denne beskrivelse er fortsat dækkende. Der er i eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår om, at der skal foreligge en beredskabsplan. Der stilles desuden vilkår om årlig registrering af vand- og energiforbrug.

Forbrug af vand og energi

I miljøgodkendelsen fra september 2010 er der redegjort for BAT og vand og energiforbrug. Denne beskrivelse er fortsat dækkende. Som beskrevet under management stilles der vilkår om årlig registrering af vand- og energiforbrug.

Udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse den gødningsmængde, der skal spredes på marken til arealet og afgrødernes behov. Det er BAT at undgå at sprede gødningen, når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne, samt at udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstoffoptag forekommer.

Alle disse tiltag er implementeret i dansk lovgivning. Heraf kan nævnes harmonikrav samt bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Samlet set vil den generelle regulering føre til, at udbringningen af husdyrgødning vil ske i overensstemmelse med BAT. Esbjerg Kommune vurderer således, at det ansøgte overholder BAT, og at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til udbringning af husdyrgødning.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknik"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter. Det vurderes, at det som følge af BAT redegørelsen ikke er nødvendigt at skærpe det gældende beskyttelsesniveau.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik" og herunder en vurdering af behovet for reovering af staldene.

Ophør

Ved ophør af driften af husdyrbruget, vil det blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand. Oplagret husdyrgødning, affald, maskiner og andet materiel vil blive bortskaffet. Gyllekanaler, gylletanke, og ensilagepladser vil blive rengjort, således at der ikke er fare for forurening med husdyrgødning og ensilagesaft.

Esbjerg Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet. Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ved ophør skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

Høring

I forbindelse med den 6 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik,
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1

Vilkår i miljøgodkendelsen fra september 2010. Vilkår som er ophævet er overstreget. Vilkår som er ophævet jf. afgørelse omskift i dyretype fra august 2014 eller tillæg til miljøgodkendelsen fra oktober 2015 er overstreget og skrevet med kursiv. Tillæg til miljøgodkendelsen fra oktober 2015 omhandler alene vilkår omkring udbringningsarealer, som alle er bortfaldet jf. ny lovgivning. Disse vilkår er derfor ikke medtaget i dette bilag.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. ~~Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:~~

	Antal	DE	Antal mdr. på græs pr. år—udenfor udbringningsareal
Malkeko, tung race, sengestald med præfabrikeret drænet gulv	290	387,0	0
Malkeko, tung race, sengestald med præfabrikeret drænet gulv	40	53,4	5
Kvier/stude tung race (26—28 mdr.), Sengestald med præfabrikeret drænet gulv		15,6	0
Småkalv, tung race (0—0,5 mdr.), dybstrøelse (hele arealet)	10	2,2	0
Tyrekalv, tung race (40—550 kg), dybstrøelse (hele arealet)	165	1,6	0
I alt		459,8	

2. ~~Når husdyrbrugets produktionsomfang passerer 358,2 DE skal der indsendes kopi af skriftlig aftale til tilsynsmyndigheden om afsætning til biogasanlæg eller tilsvarende modtager af overskydende husdyrgødning.~~

3. ~~Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 1. august ikke overstige 459,8 dyreenheder.~~

4. ~~Antallet af dyr indenfor hver dyrekategori må maksimalt variere med 10 %.~~

5. ~~Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden når besætningen er nået op på 459,8 dyreenheder og om besætningens/produktionens størrelse 2 år efter godkendelsens dato.~~

6. ~~40 malkekøer skal være udegående udenfor udbringningsarealet i 5 måneder pr år.~~

Indretning og drift

7. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.

8. ~~Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der er beskrevet i miljøgodkendelsen og det tilhørende ansøgningssskema nr. 8540 version 4 genereret d. 17/12 2009, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.~~
9. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

10. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lignende skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
11. I det omfang der opbevares ensilage i marken, skal ensilageoplaget overholde afstandskravene i husdyrlovens § 8. Oplaget må ikke placeres på arealer, der skrånede ned mod vandløb. Markstakke må højst ligge samme sted i 24 måneder og må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år.
12. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.
13. ~~Der skal etableres jordvold rundt om gyllebeholderne, der kan tilbageholde mindst 1000 m³ gylle, svarende til den største mængde der opbevares over jordniveau. Jordvoldene skal etableres i forbindelse med byggeriet på ejendommen, skal dog senest stå færdig når den nye gyllebeholder tages i brug. Der skal indsendes et projekt vedr. udformning af gyllebeholdere.~~

Energi- og vandforbrug

14. ~~Der skal foretages en årlig registrering af energiforbrug for at holde fokus på forbruget og muligheden for at reducere dette.~~
15. Mælkekøleanlægget kontrolleres 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer, hjælpestoffer og affald

16. ~~Olietanke skal drives jf. Miljøministeriets gældende bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke mv. (På godkendelsestidspunktet Bekendtgørelse nr. 724 af 8. juli 2008).~~
17. ~~Ved dieselolietank ved bygning 3, jf. kort 4, skal der opstilles pullerter med en styrke, der kan modstå påkørsel fra landbrugsmaskiner.~~
18. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.

19. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
20. Opbevaring af olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.
21. *Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer (vilkår 21 og 22 er sammenskrevet).*

Ammoniakfordampning

23. ~~Staldsystemet i den nye kostald (jf. kort 4, bygning nr. 18) skal være præfabrikerede drænede gulve eller tilsvarende staldsystem, med en ammoniakfordampning på samme niveau eller lavere.~~

Spildevand

24. ~~Tagvand/overfladevand skal inden udledning til vandløb ledes via et forsinkelsesbassin, hvor vandmængden neddrøses til 4,4 l/s. Der skal inden byggeriet påbegyndes, indsendes et projekt om forsinkelsesbassin til godkendelse, og der vil blive meddelt en særskilt tilladelse hertil.~~
25. ~~Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra det nye staldafsnit (bygning 18), skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet er afsluttet.~~

Lugt

26. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

27. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land ikke overstige følgende værdier.

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag - fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

28. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende dokumentere, at ovennævnte er overholdt. En sådan dokumentation kan højst kræves én

gang årligt. Dokumentationen skal ske under forhold, hvor husdyrbruget er i fuld normal drift.

29. Dokumentationen skal ske i form af resultatet af en støjmåling udført som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984 eller af beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A.)
30. Målingerne eller beregningerne skal foretages af et målefirma / institut, som er uvildigt, og akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømåling - ekstern støj".

Skadedyr

31. *Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*
32. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Landskabelige værdier

- ~~33. Forlængelsen af stalden skal udføres i samme farver, materialer, højde og bredde som eksisterende stald, så det vil fremstå som en forlængelse og ikke som en tilbygning. Undtaget for kravet til farve valg er dog gavltrekanter, som skal udføres i en mørk farve.~~
- ~~34. Gylletanken skal graves så langt ned i jorden som muligt.~~
35. Hvis der etableres fast overdækning på ny eller eksisterende gylletanke, skal det være i en mørk farve fx mørkegrå.
- ~~36. Der skal etableres læhegn syd og vest for ejendommen. Læhegnet skal bestå af min 5 rækker og bestå af hjemmehørende træer og buske. Læhegnet skal være etableret senest et år efter byggeriet.~~
37. Såfremt overkørslen til Sommervej ønskes flyttet i forbindelse med byggeriet, kræver det en særskilt ansøgning.

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

- ~~38. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af kort 5 og tabel 4.1.3 i ansøgningen.~~
- ~~39. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises mark- og gødningsplaner som dokumentation for, at ovenstående vilkår er opfyldt.~~

Sædskifte

- ~~40. Husdyrbrugets sædskifte skal tilrettelægges så betingelserne i Husdyrgødningsbekendtgørelsens⁸ bilag 2 til stadighed overholdes. Der skal ved miljøtilsyn kunne forevises mark- og gødningsplaner som dokumentation for at vilkåret er opfyldt.~~

Generelle vilkår

Egenkontrol

41. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber, slagteriafregninger eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.

Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal for malkekøer, kvier og småkalve ske som et årsgennemsnit af antal dyr for hver enkelt dyreart på grundlag af bilag 1 i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

For tyrekalveproduktionen skal opgørelsen ske ud fra antal producerede dyr pr. år.

Uheld

42. Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør

43. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse og revurdering

- ~~44. Virksomheden skal være bragt i overensstemmelse med de i godkendelsen nævnte vilkår senest 2 år efter godkendelsens ikrafttræden.~~

⁸ Bekendtgørelse nr. 1695 af 19.12.2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

45. — Godkendelsen bortfalder såfremt det ansøgte projekt ikke er påbegyndt inden 2 år fra godkendelsens meddelelse.
46. — Udvidelse til 459,8 dyreenheder skal være gennemført inden 5 år. Er der inden 5 år fra meddelelse af godkendelsen foretaget en mindre udvidelse end planlagt, jf. godkendelsens omfang, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er blevet udnyttet.
47. — Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Bilag 2

Natura 2000-områder og det samlede udpegningsgrundlag for disse, samt de særligt beskyttede arter:

Udpegningsgrundlag - habitatområder

Habitatområde 78 Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde

Arter:

1095 Havlampret (*Petromyzon marinus*)

1096 Bæklampret (*Lampetra planeri*)

1099 Flodlampret (*Lampetra fluviatilis*)

1103 Stavsild (*Alosa fallax*)

1106 Laks (*Salmo salar*)

1113 *Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

1351 Marsvin (*Phocoena phocoena*)

1355 Odder (*Lutra lutra*)

1364 Gråsæl (*Halichoerus grypus*)

1365 Spættet sæl (*Phoca vitulina*)

Naturtyper:

1110 Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand

1130 Flodmundinger

1140 Mudder- og sandflader blottet ved ebbe

1150 * Kystlaguner og strandsøer

1160 Større lavvandede bugter og vige

1170 Rev

1310 Vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand

1320 Vadegræssamfund ¹⁾

1330 Strandenge

2110 Forstrand og begyndende klitdannelser

2120 Hvide klitter og vandremiler

2130 * Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)

2140 * Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)

2160 Kystklitter med havtorn

2170 Kystklitter med gråris

2180 Kystklitter med selvsåede bestande af hjemmehørende træarter

2190 Fugtige klitlavninger

2310 Indlandsklitter med lyng og visse

2330 Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene

3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden

3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger

3150 Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks

3160 Brunvandede søer og vandhuller

3260 Vandløb med vandplanter

4010 Våde dværgbusksamfund med klokkelyng

4030 Tørre dværgbusksamfund (heder)

6210 Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)

6230 * Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund

6410 Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop

7150 Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv

7230 Riggær

9190 Stilkegeskove og -krat på mager sur bund

91D0 * Skovbevoksede tørvemoser

91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

¹⁾ Vadegræs er indført (ca. 1930) til Danmark og er invasiv. Typen kræver derfor ikke beskyttelse

Udpegningsgrundlag - fuglebeskyttelsesområder:

Y=Ynglende i.h.t. DMU's database

T=Trækkende i.h.t. DMU's database

Kriterier (F1-F7, se www.blst.dk)

SPA 57 Vadehavet

Bramgås

T

F2, F4

Klyde

Y

T

F1,F2, F4

Hvidbrystet præstekrave	Y	Tn	F1,F2
Hjejle		T	F2, F4
Mosehornugle	Y		
Blåhals	Y		
Lille kobbersneppe		T	F2, F4
Dværgmåge		Tn	F2, F5
Sandterne	Y		F1
Splitterne	Y		F1
Fjordterne	Y		F1
Havterne	Y		F1
Dværgterne	Y		F1
Mørkbuget knortegås		T	F4
Lysbuget knortegås		T	F4
Gravand		T	F4
Pibeand		T	F4
Krikand		T	F4
Spidsand		T	F4
Skeand		T	F4
Ederfugl		T	F4
Sortand		T	F4,F7
Strandhjejle		T	F4
Strandskade		T	F4
Stor regnspove		T	F4
Rødben		T	F4
Hvidklire		T	F4
Islandsk ryle		T	F4
Havørn		T	
Blå kærhøg		T	
Vandrefalk		T	
Kortnæbbet gås		T	
Grågåse		T	
Sandløber		T	F4

Bilag IV-arter:

Fortegnelse over i Danmark nuværende naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (evt. blot som strejfgæster, markeret med " "):

Dyrearter

Pattedyr

Alle arter af småflagermus (*Microchiroptera* spp.)
Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*)
Birkemus (*betulina*)
Odder (*Lutra lutra*)
Marsvin (*Phocoena phocoena*)
Alle andre arter af hvaler (*Cetacea* spp.)

Krybdyr

Læderskildpadde (*Dermochelys coriacea*)
Uægte karett (" *Caretta caretta* ")
Bastardskildpadde (*Lepidochelys kempii*)
Europæisk sumpskildpadde (*Emys orbicularis*)
Markfirben (*Lacerta agilis*)

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*)
Klokkefrø (*Bombina bombina*)
Løgfør (*Pelobates fuscus*)
Løvfør (*Hyla arborea*)
Spidssnudet frø (*Rana arvalis*)
Springfrø (*Rana dalmatina*)
Strandtudse (*Bufo calamita*)
Grønbroget tudse (*Bufo viridis*)

Fisk

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*)

Insekter

Bred vandkalv (*Dytiscus latissimus*)
Lys skivevandkalv (*Graphoderus bilineatus*)
Eremit (*Osmoderma eremit*)
Sortpletet blåfugl (*Maculinea arion*)
Grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*)
Stor kærguldsmed (*Leucorrhinia pectoralis*)
Grøn kølleguldsmed (*Ophiogomphus cecilia*)

Bløddyr

Tykskallet Malermusling (*Unio crassus*)

Planter

Enkelt månerude (*Botrychium simplex*)
Vandranke (*Luronium natans*)
Liden Najade (*Najas flexilis*)
Fruesco (*Cypripedium calceolus*)
Mygblomst (*Liparis loeselii*)
Gul stenbræk (*Saxifraga hirculus*)
Krybende sumpskærm (*Helosciadium repens* (= *Apium repens*))

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk